

ESIMIEHENÄ
KAUPAN ALALLA

Kaupan ala – alku nuoren työuralle

Kaupan ala on keskeisessä roolissa nuorten työurakäsityksen rakentajana. Moni saa ensimmäisen työpaikkansa ja tutustuu työelämään nimenomaan kaupassa. Ensimmäiset työkokemukset muokkaavat työelämää koskevia asenteita ja käyttäytymismalleja. Työ on merkittävä hyvinvoinnin lähde ja pohja kestäväälle työuralle rakennetaan jo nuoruudessa.

Nuoret aikuiset

Tässä esitetyt tulokset koskevat 18–24-vuotiaita vähittäiskaupan alalla työskenteleviä nuoria.

Noin 60 % kaupan nuorista työntekijöistä tekee osa-aikatyötä. Nuorten työsuhteet ovat useammin osa-aikaisia ja määräaikaisia kuin vanhempien työntekijöiden.

Merkittävä nuorten työllistäjä

Lähes 40 000 18–24-vuotiaista työskentelee vähittäiskaupan alalla (Tilastokeskus 2011). Lisäksi kaupan ala tarjoaa vuosittain tuhansille nuorille kesätyöpaikkoja sekä harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja.

Työyksikön toimivuus ja esimiestyö ovat parhaimmillaan työn voimavaroja

- 80 % nuorista pitää työyksikkönsä ilmapiiriä hyvänä ja kokee saavansa riittävästi tukea työtovereiltaan. Nuoret kokevat työyksikön toimivuuden eli työpaikan ilmapiirin, yhteiset pelisäännöt ja työkavereiden tukemisen hieman myönteisemmin kuin vanhemmat työntekijät.
- Nuoret kokevat tiedon saamisen ja palautteen esimieheltään keskimäärin riittävänä, vaikka yli viidennes nuorista silti kokee saavansa riittämättömästi palautetta esimieheltään. Esimiehen koetaan myös rohkaisevan itsenäiseen ja oma-aloitteelliseen työskentelyyn.
- Noin 60 % nuorista on ylpeitä voidessaan kertoa työpaikastaan muille. Nuorten työpaikkaan sitoutumisen on samalla tasolla kuin muissa ikäryhmissä.
- Nuoret kokevat vähemmän vaihtelevuutta työnsä sisällössä kuin muut ikäryhmät. Nuoret kokevat myös työhön leipääntymistä eli innostuksen, motivaation ja keskittymiskyvyn puutetta keskimäärin muutaman kerran kuukaudessa, mikä oli useammin kuin vanhemmat työntekijät.
- Nuoret kokevat vain vähän työstä johtuvaa stressiä. He kokevat työstä kuormittumista vähemmän muihin ikäryhmiin verrattuna.

ESIMIEHENÄ KAUPAN ALALLA (ESIKA)

ESIMIEHENÄ KAUPAN ALALLA (ESIKA) ON TYÖTERVEYSLAITOKSEN VUOSINA 2013–2014 TOTEUTTAMA TUTKIMUSHANKE. TYÖTERVEYSLAITOKSEN YHTEISTYÖKUMPPANEINA OVAT PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM JA KAUPAN LIITTO. TUTKIMUSTA RAHOITTAÄ TYÖSUOJELURAHASTO

Tutkimusaineistona on kysely PAMin vähittäiskaupan alalla työskenteleville jäsenille ja kohdemyymälöiden työntekijöille sekä haastatteluja.

Irja Kandolin & Sara Lindström
etunimi.sukunimi@ttl.fi
030 4741

www.ttl.fi/esika

ESIMIEHENÄ
KAUPAN ALALLA

Työuran alun tukeminen

Koska jokaisessa työssä on omat vaatimustekijänsä ja voimavaransa, kannattaa niihin kiinnittää huomiota jo uran alkumetreilla. Se, kuinka paljon tai kuinka vähän työssä on vaatimuksia ja voimavaroja, määrittää työntekijän työhyvinvointia, eli kokeeko nuori työnsä kuormittavana vai omaa hyvinvointia tukevana, jopa energisoivana tekijänä.

Nuoren myymälätyöntekijän esimies,

1. Nuorten perehdyttämiseen kannattaa panostaa
  - Perehdytyksessä kannattaa työtehtävään perehdyttämisen lisäksi keskustella niin nuorten oikeuksista kuin velvollisuuksista työnantajaa kohtaan
2. Esimiehenä voit vaikuttaa
  - Esimiehet voivat tukea työskentelyä antamalla tietoa työhön liittyvistä odotuksista ja rohkaisemalla itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työskentelyyn
  - Luomalla mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön, voidaan lisätä työn imua ja vähentää työhön leipääntymistä
3. Työyhteisön ja lähimmän esimiehen tuki ja kannustus ovat tärkeitä voimavaroja nuorelle
  - Nuoria tulee kannustaa kertomaan ideoitaan ja ajatuksiaan työtehtävien toteuttamiseksi
  - Positiivinen palaute ei maksa mitään, mutta voi antaa paljon
4. Nuorten osaaminen kannattaa ottaa käyttöön
  - Nuorten työtehtäviin ja niiden vaihtelevuuteen kannattaa kiinnittää huomiota, jotta tuetaan osaamisen kehittymistä ja työssä koettua innostumista.

Verkossa

[Urapolkuja kaupan alalla](#)

Kiinnostaako sinua ura kaupan alalla? Tutustu erilaisiin tehtäviin osoitteessa: www.kauppa.fi/ura

[Duuniopas](#)

Lue lisätietoja oikeuksistasi ja velvollisuuksistasi työntekijänä. Perehdy työelämän pelisääntöihin osoitteessa: www.pam.fi/nuoret

Lisätietoja

Tilastokeskus (2011)
Työssäkäyntitilasto

TEKSTI: Sara Lindström & Krista Pahkin (2013)

